

Δεν υπάρχουν χυδαίες λέξεις· υπάρχουν χυδαίοι άνθρωποι

Η παροιμιώδης αυτή έκφραση, ανήκει στον Κερκυραίο ποιητή και βουλευτή, Λορέντζο Μαβίλη. Για την ακρίβεια τών λόγων όμως, θα πρέπει να τονιστεί, πως η αυτολεξεί φράση του ήταν: «Χυδαία γλώσσα δεν υπάρχει. Υπάρχουσι χυδαίοι άνθρωποι...».

Βρισκόμαστε στην ανατολή τού 20ού αιώνα, όπου το γλωσσικό ζήτημα προκαλεί εντάσεις και επεισόδια (χαρακτηριστικό παράδειγμα, τα αιματηρά «Ευαγγελικά»). Από την μια πλευρά οι οπαδοί τής καθαρεύουσας κι από την άλλη οι υποστηρικτές τής καθομιλουμένης δημοτικής.

Κατά την αναθεώρηση τού Συντάγματος, το 1911, έγινε η πρόταση να καθιερωθεί και τυπικά η καθαρεύουσα ως η μόνη επίσημη γλώσσα τού ελληνικού κράτους, με ταυτόχρονη απαγόρευση της διδασκαλίας σε «χυδαία» δημοτική -κάτι για το οποίο προβλέπονταν κυρώσεις. Ταυτόχρονα, με νομοθετική διάταξη, απαγορεύτηκε η μετάφραση τής Αγίας Γραφής στην δημοτική γλώσσα («*Το κείμενον των Αγίων Γραφών τηρείται αναλλοίωτον· η εις άλλον γλωσσικόν τύπον απόδοσις τούτου άνευ της προηγούμενης εγκρίσεως και της εν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας απαγορεύεται απολύτως*»).

Ο δημοτικιστής Λορέντζος Μαβίλης, παίρνοντας τον λόγο στην Βουλή (αγορεύοντας ωστόσο σε «ελαφρά» καθαρεύουσα), θέλοντας να υποστηρίξει την «μαλλιάρη» δημοτική, όπως την αποκαλούσαν τότε οι οπαδοί τής καθαρεύουσας κι απαντώντας σε όσους την κατηγορούσαν ως «χυδαία» γλώσσα, ανέφερε μεταξύ άλλων...

*[...] Χαρακτηρίζεται ατιμωρητί η γλώσσα, την οποίαν ομιλεί ο Ελληνισμός ολόκληρος, από άκρου εις άκρον, από Κερκύρας μέχρι τού Καυκάσου, ως χυδαία. **Χυδαία γλώσσα δεν υπάρχει. Υπάρχουσι χυδαίοι άνθρωποι**, και υπάρχουσι πολλοί χυδαίοι άνθρωποι ομιλούντες την καθαρεύουσαν...*